

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0356/2012

30.10.2012

ZIŅOJUMS

par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem — politiskie un darbības aspekti
(2012/2223(INI))

Ārlietu komiteja

Referents: *Ioan Mircea Pașcu*

Atzinuma sagatavotājs (*):
Andrew Duff, Konstitucionālo jautājumu komiteja

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 50. pants

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
MAZĀKUMA VIEDOKLIS	13
KONSTITUCIONĀLO JAUTĀJUMU KOMITEJAS ATZINUMS	14
PILSOŅU BRĪVĪBU, TIESLIETU UN IEKŠLIETU KOMITEJAS ATZINUMS	22
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	25

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 50. pants

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

**par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem — politiskie un darbības aspekti
(2012/2223(INI))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 42. panta 7. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 222. pantu,
- ņemot vērā LES 24. pantu un 42. panta 2. punktu, LESD 122. un 196. pantu un Deklarāciju Nr. 37 par LESD 222. pantu,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus, un jo īpaši VII nodaļas un 51. panta noteikumus,
- ņemot vērā Eiropadomes 2003. gada 12. decembrī pieņemto Eiropas drošības stratēģiju un ziņojumu par tās īstenošanu, ko Eiropadome apstiprināja 2008. gada 11. un 12. decembra sanāksmē,
- ņemot vērā Eiropadomes 2010. gada 25. un 26. marta sanāksmē apstiprināto Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju,
- ņemot vērā Eiropas Savienības terorisma apkarošanas stratēģiju, kuru Eiropadome pieņēma 2005. gada 15. un 16. decembra sanāksmē,
- ņemot vērā Ziemeļatlantijas līguma 4. un 5. pantu,
- ņemot vērā Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstu aizsardzības un drošības stratēģisko koncepciju, kas tika pieņemta 2010. gada 19. un 20. novembra NATO augstākā līmeņa sanāksmē Lisabonā,
- ņemot vērā lēmumu beigt Rietumeiropas Savienības darbību;
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 30. novembra secinājumus par Kopienas sistēmu, lai Eiropas Savienībā novērstu katastrofas,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 26. oktobra paziņojumu „Eiropas reaģēšanas spēju stiprināšana katastrofu gadījumos — civilās aizsardzības un humānās palīdzības nozīme” (COM(2010)0600),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 22. novembra paziņojumu „ES iekšējās drošības stratēģija darbībā — pieci soļi pretim drošākai Eiropai” (COM(2010)0673),

- ņemot vērā Pastāvīgo pārstāvju komitejas (*COREPER*) 2012. gada 30. maijā apstiprināto konceptuālo piezīmi „Krīzes situācijas koordinācijas mehānismi ES politiskā līmenī”¹,
  - ņemot vērā 2012. gada 22. maija rezolūciju par Eiropas Savienības iekšējās drošības stratēģiju², 2011. gada 14. decembra rezolūciju par finanšu krīzes ietekmi uz aizsardzības nozari ES dalībvalstīs³, 2011. gada 27. septembra rezolūciju par Eiropas reaģēšanas spēju stiprināšanu katastrofu gadījumos — civilās aizsardzības un humānās palīdzības nozīmē⁴ un 2010. gada 23. novembra rezolūciju par civilmilitāro sadarbību un civilo un militāro spēju attīstīšanu⁵,
  - ņemot vērā ES 2009. gada *CBRN* rīcības plānu⁶ un Parlamenta 2010. gada 2. decembra rezolūciju par ķīmiskās, bioloģiskās, radioloģiskās un kodoldrošības stiprināšanu Eiropas Savienībā — ES *CBRN* rīcības plāns⁷,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu un Konstitucionālo jautājumu komitejas un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumus (A7-0356/2012),
- A. tā kā ES dalībvalstu drošība ir nedalāma un visiem Eiropas pilsoņiem būtu jānodrošina vienādas drošības garantijas un vienlīdzīgs aizsardzības līmenis pret tradicionālajiem un netradicionālajiem draudiem; tā kā Eiropas un Savienības valstu galvenajam mērķim un atbildībai arī turpmāk būtu jābūt miera, drošības, demokrātijas, cilvēktiesību, tiesiskuma un brīvības aizsardzībai Eiropā, kas ir obligāts priekšnosacījums mūsu iedzīvotāju labklājības nodrošināšanai;
  - B. tā kā pašreizējie uzdevumi drošības jomā ir saistīti ar lielu daudzumu tādu sarežģītu un mainīgu draudu kā starptautiskais terorisms, masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana, nestabilas valstis, ieilguši un nebeidzami konflikti, organizētā noziedzība, kiberdraudi, enerģijas avotu trūkums, vides degradācija un ar to saistītie drošības riski, dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, pandēmijas un citi;
  - C. tā kā ES atzīst starptautisko kārtību, kas balstās uz efektīvu daudzpusēju sadarbību, ievērojot starptautiskās tiesības, un ka tādā veidā izpaužas Eiropas pārliecība, ka neviena valsts nespēj stāties pretī jaunajiem draudiem viena pati;
  - D. tā kā drošība un starptautiskā terorisma apkarošana tiek uzskatītas par ES prioritātēm; tā kā ir vajadzīga visu dalībvalstu vienota rīcība un kopēja stratēģija;

¹ 10207/12.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0207.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0574.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0404.

⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0419.

⁶ Padomes 2009. gada 12. novembra secinājumi, 15505/1/09 REV.

⁷ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0467.

- E. tā kā pēdējās desmitgadēs dabas un cilvēka izraisītas katastrofas, jo īpaši klimata pārmaiņu radīti postījumi, ir kļuvuši biežāki un ir palielinājies to mērogs, un klimata pārmaiņu pastiprināšanās rezultātā ir gaidāma šīs situācijas pasliktināšanās;
- F. tā kā kopējas aizsardzības politikas, kuras mērķis ir kopēja aizsardzība, pakāpeniska izstrāde nostiprina Eiropas identitāti un ES stratēģisko autonomiju; tā kā tajā pašā laikā nostiprināta un uzlabota Eiropas aizsardzība ir svarīga transatlantiskās saiknes nostiprināšanai saistībā ar strukturālām ģeostratēģiskām pārmaiņām, kuras paātrina pasaules ekonomikas krīze, jo īpaši laikā, kad Amerikas Savienotās Valstis veic stratēģiskās nostājas pārmaiņas attiecībā uz Āzijas un Klusā okeāna reģionu;
- G. tā kā 21 ES dalībvalsts, kas ir arī NATO dalībvalstis, var savstarpēji apspriesties, ja ir apdraudēta to teritoriālā integritāte, politiskā neatkarība vai drošība, un tās jebkuros apstākļos ir apņēmušās bruņota uzbrukuma gadījumā nodrošināt kolektīvu aizsardzību;
- H. tā kā dalībvalstīm joprojām ir galvenā atbildība par krīžu pārvaldību savā teritorijā, taču nopietniem un komplikētiem drošības apdraudējumiem, ko rada bruņoti uzbrukumi, terorisms, dabas vai CBRN katastrofas un kibernetiskie uzbrukumi, arvien biežāk ir pārrobežu raksturs un tie var viegli izsmelt ikvienas atsevišķas valsts reaģēšanas spējas, tāpēc ir būtiski nodrošināt dalībvalstu saistošu solidaritāti un koordinētu reakciju uz šādiem apdraudējumiem;
- I. tā kā nolūkā risināt šādas problēmas, pieņemot Lisabonas līgumu, tika ieviests LES 42. panta 7. punkts („savstarpējās aizsardzības klauzula” jeb „savstarpējās palīdzības klauzula”¹) un LESD 222. pants („solidaritātes klauzula”), tomēr gandrīz trīs gadus pēc Līguma stāšanās spēkā joprojām nav ieviesti īstenošanas pasākumi, lai šīs klauzulas izmantotu praksē;

Vispārīgi apsvērumi

1. mudina dalībvalstis, Komisiju un priekšsēdētāja vietnieci / augsto pārstāvi pilnīgi izmantot visu atbilstīgo Līguma noteikumu nodrošinātās iespējas, jo īpaši savstarpējās aizsardzības klauzulu un solidaritātes klauzulu, lai visiem Eiropas iedzīvotājiem sniegtu vienādas drošības garantijas gan pret tradicionāliem, gan neierastiem apdraudējumiem, pamatojoties uz drošības nedalāmības un dalībvalstu savstarpējās solidaritātes principiem un ņemot vērā vajadzību pēc lielākas rentabilitātes un godīgas sloga un izdevumu sadales;
2. atkārtoti, ka dalībvalstīm un Savienībai ir jāizstrādā politika, kuras pamatā ir novēršana, sagatavotība un reaģēšana saistībā ar visiem būtiskākajiem drošības apdraudējumiem, jo īpaši saistībā ar Eiropas drošības stratēģijā, iekšējās drošības stratēģijā un ES terorisma apkarošanas koordināto regulāro ziņojumu Padomei noteiktajiem draudiem;

---

¹ Turpmāk tekstā „savstarpējās aizsardzības klauzula”, lai gan Līgumā tai nav dots nosaukums. Sal. jo īpaši grozītā Briseles līguma V pantā noteiktās savstarpējās aizsardzības saistības, kuras saskaņā ar līguma parakstītāju ieskatiem ir ietvertas LES 42. panta 7. punktā (Rietumeiropas Savienības Pastāvīgās padomes prezidentūras 2010. gada 31. marta paziņojums).

3. uzsver, ka dalībvalstīm un Savienībai ir regulāri jāveic kopīgi draudu un risku novērtējumi, pamatojoties uz kopīgotu izlūkdatu kopīgu analīzi un pilnībā izmantojot ES esošās struktūras;
4. atzīmē NATO jauno stratēģisko koncepciju, saskaņā ar kuru papildus tās kā militārās alianses funkcijām tā cenšas attīstīt savas spējas darboties kā politikas un drošības kopiena, strādājot partnerībā ar ES; norāda uz NATO mērķu un LES 43. pantā noteikto mērķu savstarpējo papildināmību; tāpēc aicina izvairīties no izmaksu ziņā neizdevīgās abu organizāciju darbību dublēšanās un no tā izrietošas resursu izšķērdēšanas un mudina Savienības augsto pārstāvi un NATO ģenerāļsekretāru daudz ciešāk un regulārāk politiski sadarboties, lai novērtētu risku, pārvaldītu resursus, veiktu politikas plānošanu un īstenotu civilās un militārās operācijas;
5. atkārtoti apstiprinot, ka aizsardzības politikas pamatā arī turpmāk ir teritoriālās integritātes un iedzīvotāju aizsardzība, aicina Padomi pārņemt NATO pieeju, kurā ņem vērā nenovēršamus apstākļus, kad nepieciešama ārējā apdraudējuma novēršana un spēka lietošana, lai atbalstītu sabiedroto drošības intereses;
6. atkārtoti apstiprina, ka spēka izmantošana no ES vai tās dalībvalstu puses ir pieļaujama tikai gadījumos, kad tā ir pamatota atbilstīgi ANO Statūtiem; šajā kontekstā uzsver nenoliedzamās tiesības uz individuālu vai kolektīvu paš aizsardzību; atkārtoti apstiprina apņēmību ievērot Oslo Pamatnostādnes attiecībā uz militāro un civilās aizsardzības līdzekļu izmantošanu saistībā ar glābšanas operācijām katastrofu gadījumos; uzsver, ka vēlamāka ir konfliktu, uzbrukumu un katastrofu novēršana, nevis cīņa ar to sekām;
7. norāda uz plašo instrumentu klāstu, kas Savienībai un dalībvalstīm ir pieejams ārkārtas apstākļu novēršanai, ievērojot solidaritātes principu; atgādina par noderīgo juridisko pamatu, kas sniegts LESD 122. pantā, attiecībā uz ekonomisko un finansiālo atbalstu dalībvalstīm, kurām ir lielas grūtības, un LESD 196. pantā — attiecībā uz pasākumiem civilās aizsardzības jomā;
8. atgādina par apņemšanos sistemātiski veidot savstarpēju politisko solidaritāti ārpolitikas un drošības politikas jomā atbilstīgi LES 24. pantam; norāda uz Lisabonas līgumā paredzētajām iespējām uzlabot sadarbību KĀDP jomā, ietverot konkrētu uzdevumu un misiju uzticēšanu valstu grupām, kā arī uz koncepciju par pastāvīgu un strukturētu sadarbību militāros jautājumos;
9. uzsver, ka savstarpējās aizsardzības un solidaritātes klauzulu mērķis nav aizstāt kādu no šiem instrumentiem, bet gan nodrošināt vispārēju sistēmu saistībā ar ārkārtas draudu vai postījumu situācijām, jo īpaši gadījumos, kad reaģēšanai ir vajadzīga augsta līmeņa politiskā koordinēšana un militāro spēku iesaistīšana, ievērojot nepieciešamības un proporcionalitātes principu;
10. mudina Komisiju un priekšsēdētāja vietnieci / augsto pārstāvi līdz 2012. gada beigām sagatavot kopīgu priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko paredz kārtību solidaritātes klauzulas īstenošanai saskaņā ar LESD 222. panta 3. punkta noteikumiem, precizējot jo īpaši dažādo dalībnieku uzdevumus un kompetences jomas; lai panāktu saskaņotību, aicina Politikas un drošības komiteju un Pastāvīgo iekšējās drošības komiteju iesniegt kopīgu atzinumu par solidaritātes klauzulas īstenošanu, ņemot vērā abu klauzulu

politiskos un darbības aspektus, tostarp sadarbību ar NATO; atzīmē, ka attiecībā uz savstarpējā atbalsta un palīdzības nemilitārajiem aspektiem Padomei jārīkojas ar kvalificētu balstu vairākumu; uzsver, ka šajā saistībā Parlaments pilnībā jāinformē;

Savstarpējās aizsardzības klauzula

– Piemērošanas joma

11. atgādina dalībvalstīm par to nepārprotamo pienākumu sniegt palīdzību un atbalstu ar visiem to rīcībā esošajiem līdzekļiem gadījumos, kad kāda dalībvalsts kļūst par bruņotas agresijas upuri savā teritorijā; uzsver, ka, lai gan plaša mēroga agresija pret kādu dalībvalsti tuvākajā nākotnē šķiet maz ticama, gan tradicionālā teritoriālā aizsardzība, gan aizsardzība pret jauniem draudiem arī turpmāk ir jāuzskata par būtiskām prioritātēm; atgādina arī par to, ka Līgumā noteikts, ka saistības un sadarbība savstarpējās aizsardzības jomā atbilst saistībām, kuras nosaka NATO, kas tām valstīm, kuras ir tās locekles, turpina būt to kolektīvās aizsardzības pamats un joprojām ir forums šīs aizsardzības īstenošanai;
12. vienlaikus un kā vienlīdz svarīgu norāda vajadzību būt gataviem situācijām, kur ir iesaistītas tās ES dalībvalstis, kuras nav NATO locekles, vai ES dalībvalstu teritorijas, kuras neietilpst Ziemeļatlantijas reģionā un uz kurām tādējādi neattiecas Vašingtonas līgums, vai situācijām, par kurām NATO ietvaros nav panākta vienošanās par kopēju rīcību; kā arī šajā saistībā uzsver nepieciešamību ļaut izmantot NATO spējas, kā paredzēts „Berlīne plus” mehānismā;
13. uzskata, ka pat tādi uzbrukumi, kas neietver bruņotu agresiju, piemēram, kibernetiskie uzbrukumi kritiskai infrastruktūrai, kuri tiek veikti nolūkā dalībvalstij radīt smagu kaitējumu un traucējumus un kuru veicējs ir identificēts kā ārējs subjekts, un kuru sekas būtiski apdraud dalībvalsts drošību, var tikt uzskatīti par uzbrukumiem, uz kuriem attiecas šī klauzula, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu;

– Spējas

14. uzsver, ka Eiropas valstīm ir jābūt uzticamām militārām spējām; mudina dalībvalstis pastiprināt centienus kopīgi attīstīt militārās spējas, jo īpaši izmantojot papildinošās ES un NATO iniciatīvas „Resursu apvienošana un koplietošana” un „Viedā aizsardzība”, kuras sniedz svarīgas attīstības iespējas laikā, kad tiek ierobežoti aizsardzībai paredzētie budžeta līdzekļi, un kurās priekšroka tiek dota Eiropas un reģionu sinerģijai, nevis tuvredzīgai valsts pieejai; šajā sakarībā atkārtoti aicina valstu aizsardzības ministrijas pilnībā izmantot un ņemt vērā Eiropas Aizsardzības aģentūras darbu un mudina dalībvalstis un EĀDD turpināt debates, lai izveidotu Lisabonas līgumā noteikto pastāvīgo strukturēto sadarbību;
15. uzskata, ka sadarbības nostiprināšanas nolūkā gan NATO, gan ES vajadzētu koncentrēt uzmanību uz savu pamatspēju stiprināšanu, sadarbības uzlabošanu un savu doktrīnu, plānu, tehnoloģiju, ekipējuma un apmācības metožu saskaņošanu;
16. atgādina par aicinājumu sistemātiski saskaņot militārās prasības un nodrošināt saskaņotu ES aizsardzības plānošanas un nodrošināšanas procesu, kas atbilst Savienības līmeņa mērķiem un ir saskaņots ar NATO aizsardzības plānošanas procesu; ņemot vērā savstarpējās aizsardzības klauzulas nodrošināto uzlaboto drošības garantiju līmeni,

mudina dalībvalstis apsvērt par aizsardzības plānošanas pamatprincipiem noteikt daudznacionālo sadarbību spēju attīstīšanas jomā un attiecīgos gadījumos — specializāciju;

– ***Struktūras un procedūras***

17. aicina priekšsēdētāja vietnieci / augsto pārstāvi ierosināt praktiskus pasākumus un pamatnostādnes, lai nodrošinātu efektīvu reakciju, ja kāda dalībvalsts piemēro savstarpējās aizsardzības klauzulu, kā arī analīzi par ES iestāžu lomu klauzulas piemērošanas gadījumā; uzskata, ka pienākumam sniegt atbalstu un palīdzību, paužot solidaritāti dalībvalstu vidū, būtu jānodrošina ātra lēmuma pieņemšana Padomē par labu dalībvalstij, pret kuru ir vērsts uzbrukums; uzskata, ka apspriešanās saskaņā ar LES 32. panta prasību varētu sasniegt šo mērķi, tajā pašā laikā neskarot katras dalībvalsts tiesības uz paš aizsardzību;
18. uzskata, ka gadījumos, kad tiek īstenota kolektīva rīcība ar mērķi aizsargāt dalībvalsti, pret kuru ir vērsts uzbrukums, attiecīgos gadījumos būtu iespējams izmantot pastāvošās ES krīzes pārvaldības struktūras, un ka īpaši būtu jāparedz ES operāciju štāba darbības aktivizēšanas iespēja; uzsver, ka ir vajadzīgs pilntiesīgs pastāvīgs ES operāciju štābs, lai nodrošinātu pienācīgu sagatavotības līmeni un ātru atbildes reakciju, un atgādina par dalībvalstīm paustu aicinājumu nodrošināt šādu pastāvīgu spēju, pamatojoties uz nesen aktivizēto ES operāciju centru;

Solidaritātes klauzula

– ***Piemērošanas joma***

19. atgādina, ka gadījumā, kad kāda dalībvalsts kļūst par teroristu uzbrukuma vai dabas vai cilvēku izraisītas katastrofas upuri, Savienībai un tās dalībvalstīm ir pienākums darboties kopīgi un, ievērojot solidaritāti, lai palīdzētu dalībvalstij pēc politisko iestāžu lūguma, un ka šādos gadījumos Savienība mobilizē tās rīcībā esošos līdzekļus, tostarp dalībvalstu piedāvātos militāros resursus; atgādina arī Savienības pienākumu mobilizēt visus tās rīcībā esošos instrumentus, lai novērstu terorisma draudus ES un aizsargātu demokrātiskās iestādes un civiliedzīvotājus pret visiem teroristu uzbrukumiem;
20. aicina nodrošināt pienācīgu līdzsvaru starp elastību un konsekveci attiecībā uz uzbrukumu un katastrofu veidiem, kuru gadījumā ir iespējams piemērot klauzulu, lai nepieļautu būtisku draudu, piemēram, kibertelpā īstenotu uzbrukumu, pandēmiju un enerģijas trūkuma, neņemšanu vērā; norāda, ka klauzulu varētu attiecināt arī uz nopietniem negadījumiem, kas notiek ārpus Savienības un kam ir tieša un būtiska ietekme uz kādu dalībvalsti;
21. uzsver vajadzību dalībvalstīm ieguldīt savā drošībā un spējās reaģēt katastrofu gadījumos, nevis pārmērīgi paļauties uz citu valstu solidaritāti; uzsver, ka par civilo aizsardzību un drošību valsts teritorijā galvenā atbildība gulstas uz pašām dalībvalstīm;
22. uzskata, ka solidaritātes klauzula būtu jāpiemēro situācijās, kurās uzbrukuma vai katastrofas skartās dalībvalsts reaģēšanas spējas nav pietiekamas vai kurās ir vajadzīga daudznazaru reakcija, iesaistot vairākus dalībniekus, bet ka, tiklīdz dalībvalsts ir nolēmusi

piemērot šo klauzulu, jautājumam par to, vai pārējām valstīm būtu jāpiedāvā palīdzība, nevajadzētu būt diskutablam; uzsver, ka solidaritāte ir saistīta arī ar pienākumu veikt ieguldījumus pienācīgu valsts vai Eiropas spēju nodrošināšanā;

23. uzskata, ka solidaritātes klauzula var mudināt Eiropas pilsoņus labāk saskatīt ES rīcības efektivitāti, manāmi apliecinot ieguvumus, ko nodrošina plašāka ES sadarbība saistībā ar krīžu pārvaldību un reaģēšanas spēju katastrofu gadījumos;

– *Spējas un resursi*

24. uzsver, ka solidaritātes klauzulas īstenošanai būtu jābūt neatņemamai pastāvīgās ES krīžu situāciju novēršanas, pārvaldības un koordinācijas sistēmas daļai, pamatojoties uz pastāvošajiem nozares instrumentiem un spējām un paredzot to efektīvu mobilizēšanu, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu koordinētu daudznozaru reakciju; uzsver, ka īstenošanas rezultātā būtībā nevajadzētu radīt jaunus *ad hoc* instrumentus;

25. norāda uz Civilās aizsardzības mehānisma kā svarīga uz solidaritāti pamatota instrumenta būtisko nozīmi Eiropas ātras reaģēšanas nodrošināšanā dažādās krīzes situācijās; kopumā atbalsta Komisijas priekšlikumu nostiprināt mehānismu¹, pamatojoties uz Komisijas 2010. gada paziņojumu „Eiropas reaģēšanas spēju stiprināšana katastrofu gadījumos” un 2006. gadā sagatavoto *M. Barnier* ziņojumu;

26. norāda uz darbu, kas tiek veikts, lai īstenotu iekšējās drošības stratēģiju, jo īpaši terorisma un kibernetiskumu apkarošanas jomā un saistībā ar izturētspējas uzlabošanu krīzes un katastrofu gadījumos; uzsver, ka solidaritātes klauzulas īstenošana nav saistīta tikai ar smagu krīžu situācijām paredzētu procedūru sagatavošanu, bet būtiska nozīme šajā saistībā ir arī iespēju veidošanai, novēršanas pasākumiem un sagatavotībai; atgādina par tādu krīzes pārvaldības mācību nozīmi, kuras ir pielāgotas konkrētām klauzulā paredzētām situācijām;

27. norāda, ka uz brīvprātības principu pamatotu iepriekš paredzētu civilās aizsardzības līdzekļu kopas izveidošana ievērojami uzlabotu ES sagatavotību un nodrošinātu iespēju noteikt un novērst nepilnības; uzsver kopīgi veiktu nepilnību analīžu nozīmi, lai efektīvi ievirzītu visu iesaistīto personu darbu un nodrošinātu visu dalībvalstu pienācīgu ieguldījumu;

28. uzskata, ka attiecībā uz līdzekļiem, kas ir saistīti ar lielām izmaksām, jo īpaši tad, ja tie ir paredzēti riskiem, kuru varbūtība ir mazāka, ekonomiski pamatota pieeja ir dalībvalstu noteikti risinājumi kopīgu ieguldījumu veikšanai un kopīgai šādu vajadzīgo instrumentu sagatavošanai, jo īpaši pašreizējās finanšu krīzes laikā; ņemot vērā iepriekš izklāstīto, atgādina par vajadzību pamatoties gan uz Komisijas, gan Eiropas Aizsardzības aģentūras, kā arī citu ES aģentūru specializētajām zināšanām un pieredzi;

29. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai solidaritāte pamatotos uz pienācīgiem ES līmeņa finansēšanas mehānismiem, kas nodrošinātu pietiekamu elastības līmeni ārkārtas situācijās; atzinīgi vērtē ierosināto līdzfinansējuma palielināšanu saskaņā ar Civilās

---

¹ Sk. Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Savienības Civilās aizsardzības mehānismu (COM(2011)0934).

aizsardzības mehānismu, jo īpaši attiecībā uz transporta izmaksām; norāda uz noteikumiem par ārkārtas palīdzību saskaņā ar ierosināto Iekšējās drošības fondu;

30. atgādina, ka lielas katastrofas gadījumā iespējams piešķirt finanšu palīdzību no Solidaritātes fonda; atgādina, ka — ja kādai dalībvalstij ir grūtības vai to nopietni apdraud lielas grūtības, ko izraisījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt, Padome saskaņā ar LES 122. panta 2. punktu arī var sniegt Savienības finansiālu atbalstu;
31. atgādina, ka saskaņā ar LES 122. panta 1. punktu Padome var lemt par pasākumiem, lai solidāri risinātu grūto ekonomisko situāciju, jo īpaši, ja rodas nopietnas grūtības apgādē ar dažiem ražojumiem, jo īpaši enerģijas jomā; uzsver, ka ir svarīgi šo noteikumu uzskatīt par daļu no visaptveroša Savienības solidaritātes instrumentu kopuma, kas paredzēts, lai risinātu jaunas būtiskas drošības problēmas, piemēram, energoapgādes drošības un citu svarīgu produktu piegādes drošības problēmas, jo īpaši politiski motivētu blokāžu gadījumos;

– ***Struktūras un procedūras***

32. uzsver, ka ES rīcībā ir jābūt efektīvām krīzes reaģēšanas struktūrām, kuras nodrošina nepārtrauktu pārraudzību un reaģēšanas spējas un spēj visām iesaistītajām pusēm sniegt agrīnus brīdinājumus un atjauninātu informāciju par situāciju; norāda, ka pastāv liels skaits ES līmeņa pārraudzības centru un ka tas rada jautājumus par efektīvas koordinācijas nodrošināšanu komplicētu un daudzdimensionālu krīžu situācijās; norāda uz Situāciju centra izveidi Eiropas Ārējās darbības dienestā, kā arī vairākiem nozaru pārraudzības centriem Komisijas departamentos un specializētās ES struktūrās; īpaši vērš uzmanību uz Humānās palīdzības un civilās aizsardzības ģenerāldirektorāta Monitoringa un informācijas centru, Iekšlietu ģenerāldirektorāta Stratēģiskās analīzes un reaģēšanas centru, Veselības un patērētāju ģenerāldirektorāta Ārkārtējo darbību mehānismu veselības jomā un *Frontex* Situāciju centru;
33. atgādina par vajadzību izvairīties no nevajadzīgas funkciju dublēšanās un nodrošināt darbību konsekveni un efektīvu koordināciju, jo īpaši ņemot vērā pašreizējo līdzekļu nepietiekamību; norāda uz dažādām pastāvošajām koncepcijām attiecībā uz daudzo pārraudzības spēju racionalizēšanu; dažas no tām pamatojas uz domu par centrālu „vienas pieturas aģentūru”, bet citas atbalsta specializētu mehānismu labāku savstarpēju sasaisti;
34. uzskata, ka daudzās iespējamās krīzes (no plūdiem līdz *CBRN* uzbrukumiem vai katastrofām) nenovēršami rada vajadzību nodrošināt plašu specializētu dienestu un tīklu klāstu, kuru apvienošana negarantē lielāku efektivitāti; tajā pašā laikā uzskata, ka visi specializētie ES līmeņa dienesti būtu jāintegrē vienotā drošā informācijas sistēmā, un aicina Komisiju un priekšsēdētāja vietnieci / augsto pārstāvi censties nostiprināt *ARGUS* iekšējo koordinācijas platformu;
35. uzsver vajadzību smagu krīžu gadījumā Padomē nodrošināt politisku koordināciju; norāda uz ES ārkārtas un krīžu situāciju koordinācijas mehānisma (*CCA*) pārskatu un atzinīgi vērtē Padomē panākto vienošanos par jauno *CAA* konceptuālo sistēmu, izmantojot Padomes parastās procedūras, un jo īpaši *COREPER*, nevis *ad hoc* struktūras; uzsver, ka, lai ES politiskajā līmenī nodrošinātu saskanīgu, efektīvu un laikus sniegtu reakciju uz šāda

mēroga un rakstura krīzēm, ir vajadzīgs tikai viens pasākumu kopums; tāpēc uzskata, ka jaunajā *CCA* arī būtu jāatbalsta solidaritātes klauzula;

36. mudina veikt pasākumus, lai racionalizētu un labāk integrētu daudzās tīmekļa platformas, kas ir paredzētas komunikācijai un informācijas apmaiņai par ārkārtas situācijām, tostarp *CCA* tīmekļa vietni, *ARGUS*, kopīgo ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēmu (*CECIS*) un informācijas sistēmu par ārkārtas situācijām veselības aizsardzībā un slimībām (*HEDIS*), lai nodrošinātu nepārtrauktu, brīvu un efektīvu informācijas plūsmu starp nozarēm un iestādēm; norāda uz Padomē pieņemto lēmumu nostiprināt *CAA* tīmekļa vietni, lai nākotnē to izmantotu kā tīmekļa platformu krīzes situācijām, kurās ir vajadzīga politiska koordinācija ES līmenī;
37. mudina uzlabot kopīgu situācijas izpratni, kas ir svarīga, risinot daudzozaru krīzes, kurās politiskajām iestādēm ir bez kavēšanās jāsniedz visaptveroša jaunākā informācija; atzinīgi vērtē to, ka *CCA* pārskatā galvenā uzmanība ir vērsta uz integrētas situācijas apzināšanās un analīzes (*ISAA*) nodrošināšanu ES iestādēs un dalībvalstīs, un aicina Padomi nodrošināt tās savlaicīgu īstenošanu; norāda, ka kopīga situācijas izpratne diez vai ir iespējama bez informācijas apmaiņas kultūras un ka šādas kultūras izveide ir gandrīz neiespējama bez skaidras pienākumu sadales;
38. atzinīgi vērtē plānoto Monitoringa un informācijas centra modernizāciju, lai izveidotu Eiropas Ārkārtas reaģēšanas centru, uzsverot, ka tam būtu jāfunkcionē kā vienam no savstarpēji savienotas ES ātrās reaģēšanas sistēmas pīlāriem; uzskata, ka daudzozaru krīžu koordinācijas pienākums ir jānosaka katrā atsevišķā gadījumā atbilstīgi „smaguma centra” principam;
39. norāda, ka pašreizējā globālajā vidē, kurā palielinās savstarpējā atkarība, lielas krīzes, kuru mērogs attaisnotu solidaritātes klauzulas piemērošanu, domājams, būtu daudzdimensionālas un to sekas būtu starptautiskas, ietekmējot trešo valstu pilsoņus vai radot vajadzību pēc starptautiskas rīcības, lai tās novērstu; uzsver Eiropas Ārējās darbības dienesta nozīmi šādās situācijās;
40. aicina dalībvalstis uzlabot savas spējas sniegt un saņemt palīdzību, kā arī veikt informācijas apmaiņu par paraugpraksēm saistībā ar krīžu koordinācijas procedūru nostiprināšanu un valstu krīzes koordinācijas centru kontaktiem ar ES; uzskata, ka būtu jāapsver arī atbilstīgu ES mēroga krīzes reaģēšanas mācību plānošana un īstenošana, iesaistot valstu krīzes reaģēšanas struktūras un attiecīgās ES struktūras;
41. uzskata, ka ir būtiski izveidot vajadzīgās procedūru un organizatoriskās saiknes starp attiecīgajiem dalībvalstu dienestiem, lai nodrošinātu solidaritātes klauzulas pienācīgu darbību pēc tās aktivizēšanas;
42. uzsver, ka visi lēmumu pieņemšanas procesi Padomē pēc tam, kad saņemts lūgums pēc palīdzības atbilstīgi solidaritātes klauzulai, nedrīkst negatīvi ietekmēt ES reaģēšanas spējas un ka ir jāspēj nodrošināt krīzes novēršanas pasākumu tūlītēja sākšana, izmantojot esošos mehānismus, piemēram, Civilās aizsardzības mehānismu, neatkarīgi no šādiem politiskiem lēmumiem; norāda uz to, ka funkcionālā līmenī militāro resursu izmantošana civilās aizsardzības atbalstam jau ir iespējama, neaktivizējot solidaritātes klauzulu, par ko liecina veiksmīgā sadarbība starp Komisiju un ES Militāro štābu iepriekšējās operācijās

Pakistānā vai Lībijā;

43. uzsver nepieciešamību precizēt demokrātisko procedūru, kas piemērojama, kad ir aktivizēta solidaritātes klauzula, un kurai arī jānodrošina atbildība par pieņemtajiem lēmumiem un jāparedz valstu parlamentu un Eiropas Parlamenta pienācīga iesaistīšana; uzsver, ka svarīgi ir novērst klauzulas nesamērīgu izmantošanu, kas ierobežo pamattiesības;
44. norāda, ka Eiropas Parlaments un Padome, kas ir ES likumdevējas iestādes un budžeta lēmējietādes, katastrofas vai uzbrukuma gadījumā, kas rada nepieciešamību piemērot solidaritātes klauzulu, pastāvīgi jāinformē par situāciju uz vietas, kā arī par šādas situācijas iemesliem un iespējamām sekām, lai turpmākai atsaucēi varētu veikt rūpīgu un objektīvu novērtējumu, kas balstīts uz konkrētu jaunāko informāciju;
45. atgādina, ka atbilstīgi solidaritātes klauzulai Eiropadomei ir regulāri jānovērtē draudi Savienībai; uzskata, ka šādi novērtējumi ir jāsaista ar NATO un jāveic vismaz divos atšķirīgos līmeņos, proti, ilgtermiņa perspektīvā — Eiropadomē īstenojot procesu, kas nodrošinātu stratēģiskās pieejas atspoguļošanu arī turpmākajos Eiropas drošības stratēģijas un iekšējās drošības stratēģijas atjauninājumos, kā arī biežāk sagatavojot visaptverošus pārskatus par pastāvošajiem draudiem;
46. uzskata, ka draudu novērtējumi ir jāpapildina ar riska novērtējumiem, analizējot draudus konstatēto trūkumu kontekstā un tādējādi nosakot tos spēju trūkumus, kas ir jānovērš pēc iespējas drīzāk; atgādina, ka, īstenojot iekšējās drošības stratēģiju, ES līdz 2014. gadam jāizveido visaptveroša riska pārvaldības politika, kas nodrošinātu saikni starp draudu un riska novērtējumiem un lēmumu pieņemšanu; atgādina, ka līdz 2012. gada beigām Komisijai, pamatojoties uz valstu riska analīzēm, jāsaista nozares aptverošs pārskats par galvenajiem dabas un cilvēku radītiem apdraudējumiem, ar ko ES var saskarties turpmāk; mudina dalībvalstis apmainīties ar informāciju par to veiktajiem riska novērtējumiem un riska pārvaldības plāniem, lai nodrošinātu iespēju veikt kopīgu situācijas novērtējumu;
47. uzsver, ka kopīgajos daudzu apdraudējumu novērtējumos, kas izrietēs no šiem pasākumiem, ir jāizmanto ES Izlūkdatu analīzes centra iespējas, pamatojoties uz kopīgajiem izlūkdatiem un integrējot ieguldījumu, ko sniegušas visas draudu un riska novērtēšanā iesaistītās ES struktūras, piemēram, attiecīgie Komisijas departamenti (tostarp Iekšlietu ģenerāldirektorāts, Humānās palīdzības un civilās aizsardzības ģenerāldirektorāts un Veselības un patērētāju ģenerāldirektorāts) un Savienības aģentūras (Eiropols, *Frontex*, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs un citi);
48. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju priekšsēdētāja vietniecei / augstajai pārstāvei, Padomei, Komisijai, ES dalībvalstu parlamentiem, NATO Parlamentārajai asamblejai un NATO ģenerālsekretāram.

MAZĀKUMA VIEDOKLIS

par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem — politiskie un darbības aspekti

Ārlietu komiteja, referents: *Ioan Mircea Pașcu*

Mazākuma ziņojums, ko iesniedza GUE/NGL grupas deputāti *Sabine Lösing* un *Willy Meyer*

Savstarpējās aizsardzības klauzula (LES 42. panta 7. punkts) padara ES par militāru aliansi; solidaritātes klauzula (LESD 222. pants) nosaka pamatu militārām intervencēm Eiropas Savienībā.

Skaidri noteiktais „pienākums” reaģēt „ar visiem līdzekļiem”, ja kāda dalībvalsts ir kļuvusi par bruņotas agresijas upuri, pārsniedz NATO savstarpējās palīdzības klauzulu, jo tiek aptverti arī uzbrukumi, kas neietver bruņotu agresiju.

Saskaņā ar solidaritātes klauzulu atbalsts ir jāsniedz arī teroraktu un dabas vai cilvēku izraisītas katastrofas gadījumā, kas paredz militārās operācijas ES teritorijā. Kiberuzbrukumi, pandēmijas un enerģijas trūkumus arī var radīt nepieciešamību pēc solidaritātes klauzulas aktivizēšanas.

Tā mudina veikt bruņošanu, pieprasa saskaņošanu un ciešāku sadarbību ar NATO, atbilstību saistībām, kuras nosaka NATO, un atbalsta ES operāciju štābu.

Mēs to noraidām, jo:

- nav skaidri definēts, kas ietilpst solidaritātes klauzulas darbības jomā; vai sociāli nemieri/streiki arī uzskatāmi par „cilvēku izraisītām katastrofām”;
- priekšroka tiek dota militāriem pasākumiem, nevis civiliem pasākumiem ārpus ES un tās teritorijā; uzmanība ir koncentrēta tikai uz ES aizsardzību un militāriem risinājumiem;
- tiek atbalstīta turpmāka militarizācija un bruņošanās.

Mēs prasām:

- civilu ES, civilus konfliktu risināšanas pasākumus, militārās palīdzības pienākuma nepiemērošanu nedz ES teritorijā, nedz ārpus tās;
- rīkoties stingri atbilstīgi ANO Statūtiem un starptautiskajiem tiesību aktiem;
- stingri nošķirt ES no NATO un nodalīt civilās un militārās spējas.

10.10.2012

KONSTITUCIONĀLO JAUTĀJUMU KOMITEJAS ATZINUMS

Ārlietu komitejai

par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem: politiskie un darbības aspekti (2012/2223(INI))

Atzinumu sagatavoja (*): *Andrew Duff*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 50. pants

IEROSINĀJUMI

Konstitucionālo jautājumu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. Atsauce

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

– ņemot vērā lēmumu beigt Rietumeiropas Savienības Asamblejas darbību,

2. 6.a atsauce (jauna)

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

*– ņemot vērā Ziemeļatlantijas līguma
4. un 5. pantu,*

3. Ba apsvēruma (jauns)

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

*Ba. tā kā drošība un starptautiskā
terorisma apkarošana tiek uzskatītas par
ES prioritātēm; tā kā ir vajadzīga visu
dalībvalstu vienota rīcība un kopēja
stratēģija;*

4. Ca apsvēruma (jauns)

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

*Ca. tā kā pašreizējie uzdevumi drošības
jomā ir saistīti ar lielu daudzumu tādu
sarežģītu un mainīgu draudu kā
starptautiskais terorisms, masu
iznīcināšanas ieroču izplatīšana,
nestabilas valstis, ieilguši un nebeidzami
konflikti, organizētā noziedzība,
kiberdraudi, enerģijas avotu trūkums,
vides degradācija un ar to saistītie
drošības riski, dabas vai cilvēka izraisītas
katastrofas, pandēmijas un citi;*

5. Cb apsvēruma (jauns)

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

*Cb. tā kā ES atzīst starptautisko kārtību,
kas balstās uz efektīvu daudzpusēju
sadarbību, ievērojot starptautiskās
tiesības, un ka tādā veidā izpaužas
Eiropas pārliecība, ka neviena valsts
nespēj stāties pretī jaunajiem draudiem
vienu pati;*

6. 1. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

1. mudina dalībvalstis, Komisiju un priekšsēdētāja vietnieci / Augsto pārstāvi pilnīgi izmantot visu atbilstīgo Līguma noteikumu nodrošinātās iespējas, jo īpaši savstarpējās aizsardzības klauzulu un solidaritātes klauzulu, lai nodrošinātu Eiropas **iedzīvotājus ar stabilu aizsardzības politiku pret nopietniem drošības apdraudējumiem, pamatojoties uz lielāku rentabilitāti** un godīgu sloga un izdevumu sadali;

7. 2.b punkts (jauns)

Rezolūcijas priekšlikums

8. 4. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

4. norāda uz plašo instrumentu klāstu, kas Savienībai un dalībvalstīm ir pieejams **ārkārtas apstākļu novēršanai, ievērojot solidaritātes principu, piemēram, Civilās aizsardzības mehānisms, Solidaritātes fonds, kā arī iespēja sniegt ekonomisku un finansiālu palīdzību īpaši grūtās situācijās atbilstīgi LESD 122. pantam**; atgādina arī par apņēmību izveidot savstarpēju politisko solidaritāti ārlietu un drošības politikas jomā atbilstīgi LES 24. pantam; uzsver, ka savstarpējās aizsardzības un solidaritātes klauzulu

PE492.839v02-00

Grozījums

1. mudina dalībvalstis, Komisiju un priekšsēdētāja vietnieci / Augsto pārstāvi pilnīgi izmantot visu atbilstīgo Līguma noteikumu nodrošinātās iespējas, jo īpaši savstarpējās aizsardzības klauzulu un solidaritātes klauzulu, lai **visās dalībvalstīs** nodrošinātu **vienotu drošību un visiem Eiropas iedzīvotājiem sniegtu vienādas drošības garantijas, kā arī vienlīdzīgu aizsardzību gan pret tradicionāliem, gan neierastiem apdraudējumiem, ņemot vērā vajadzību pēc lielākas rentabilitātes** un godīgas sloga un izdevumu sadales;

Grozījums

2.b atkārtoti apstiprinot, ka aizsardzības politikas pamatā arī turpmāk ir teritoriālās neaizskaramības un iedzīvotāju aizsardzība, aicina Padomi pārņemt NATO pieeju, kurā ņem vērā nenovēršamus apstākļus, kad **nepieciešama ārējā apdraudējuma novēršana un spēka lietošana**, lai atbalstītu sabiedroto drošības intereses;

Grozījums

4. norāda uz **ES vajadzību turpināt izstrādāt visaptverošu pieeju vispārēju apdraudējumu novēršanai un uzdevumu risināšanai, izmantojot** plašo instrumentu klāstu, kas Savienībai un dalībvalstīm ir pieejams, **tostarp galējos militāros līdzekļus**; atgādina arī par apņēmību izveidot savstarpēju politisko solidaritāti ārlietu un drošības politikas jomā atbilstīgi LES 24. pantam; uzsver, ka savstarpējās aizsardzības un solidaritātes klauzulu mērķis nav aizstāt kādu no šiem instrumentiem, bet tos papildināt saistībā ar

16/25

RR\917569LV.doc

mērķis nav aizstāt kādu no šiem instrumentiem, bet tos papildināt saistībā ar ārkārtas draudu vai postījumu situācijām, jo īpaši gadījumos, kad katastrofas novēršanai vajadzīga augsta līmeņa politiskā koordinēšana un militāro spēku iesaistīšana;

9. 6. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

6. atgādina dalībvalstīm par to nepārprotamo pienākumu sniegt visu iespējamo palīdzību un atbalstu, ja kādas dalībvalsts teritorija kļūst par bruņota uzbrukuma mērķi; **uzsver, ka, lai gan plaša mēroga agresija pret kādu dalībvalsti tuvākajā nākotnē šķiet maz ticama, gan tradicionālā teritoriālā aizsardzība, gan aizsardzība pret jauniem draudiem arī turpmāk ir jāuzskata par būtiskām prioritātēm; atgādina arī par to, ka Līgums paredz, ka tām ES dalībvalstīm, kuras ir Ziemeļatlantijas līguma organizācijas locekles, kolektīvās aizsardzības pamatu vēl joprojām nodrošina NATO, kas ir galvenā šīs kolektīvās aizsardzības īstenošanas platforma, un ka saistībām un sadarbībai savstarpējās aizsardzības jomā ir jābūt saskanīgām** ar NATO locekļēm noteiktajām saistībām;

10. 7. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

7. vienlaikus norāda **uz vienlīdz būtisko** vajadzību sagatavoties situācijām, kur ir iesaistītas tās ES dalībvalstis, kuras nav NATO locekles, vai ES dalībvalstu teritorijas, kuras neietilpst Ziemeļatlantijas reģionā un uz kurām tādējādi neattiecas Vašingtonas līgums, vai situācijām, par kurām NATO ietvaros nav panākta vienošanās par kopēju rīcību;

ārkārtas draudu vai postījumu situācijām, jo īpaši gadījumos, kad katastrofas novēršanai vajadzīga augsta līmeņa politiskā koordinēšana un militāro spēku iesaistīšana;

Grozījums

6. atgādina dalībvalstīm par to nepārprotamo pienākumu **saskaņā ar LES 42. panta 7. punktu** sniegt visu iespējamo palīdzību un atbalstu, ja kādas dalībvalsts teritorija kļūst par bruņota uzbrukuma mērķi; **atgādina arī to, ka lielākā daļa ES dalībvalstu ir NATO dalībvalstis un attiecīgi Savienības kopējai drošības un aizsardzības politikai jābūt savienojamai un saskanīgai** ar NATO locekļēm noteiktajām saistībām, **vienlaikus ievērojot ES autonomiju; nopietni ņem vērā to ES dalībvalstu, kuras nav NATO dalībvalstis, drošības un aizsardzības politiku īpašās iezīmes, tomēr norāda, ka ES savstarpējās palīdzības klauzulu nekad nevajadzētu izmantot bez apspriešanās ar NATO un centieniem to iesaistīt;**

Grozījums

7. vienlaikus **un kā vienlīdz svarīgu** norāda vajadzību sagatavoties situācijām, kur ir iesaistītas tās ES dalībvalstis, kuras nav NATO locekles, vai ES dalībvalstu teritorijas, kuras neietilpst Ziemeļatlantijas reģionā un uz kurām tādējādi neattiecas Vašingtonas līgums, vai situācijām, par kurām NATO ietvaros nav panākta vienošanās par kopēju rīcību, **kā arī uz**

NATO spēju izmantošanu, kā noteikts „Berlīne plus” mehānismā;

11. 9. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

9. uzsver atturēšanas nozīmi un tādējādi vajadzību nodrošināt pārliecinošas Eiropas valstu militārās iespējas; mudina dalībvalstis pastiprināt darbu pie kopīgu militāro iespēju attīstīšanas, jo īpaši izmantojot papildu ES un NATO iniciatīvas „Resursu apvienošana un koplietošana” un „Viedā aizsardzība”, kuras sniedz svarīgas attīstības iespējas laikā, kad tiek ierobežoti aizsardzībai paredzētie budžeta līdzekļi;

Grozījums

9. uzsver atturēšanas nozīmi un tādējādi vajadzību nodrošināt pārliecinošas Eiropas valstu militārās iespējas; mudina dalībvalstis pastiprināt darbu pie kopīgu militāro iespēju attīstīšanas, jo īpaši izmantojot papildu ES un NATO iniciatīvas „Resursu apvienošana un koplietošana” un „Viedā aizsardzība”, kuras sniedz svarīgas attīstības iespējas laikā, kad tiek ierobežoti aizsardzībai paredzētie budžeta līdzekļi; **šajā sakarā atkārtoti aicina valstu aizsardzības ministrijas vairāk ievērot un izmantot Eiropas Aizsardzības aģentūras darbu; turklāt aicina dalībvalstis un EĀDD turpināt diskusijas nolūkā izveidot pastāvīgo strukturēto sadarbību, kā noteikts Lisabonas līgumā;**

12. 9.a punkts (jauns)

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

9.a uzskata, ka sadarbības nostiprināšanas nolūkā gan NATO, gan Eiropas Savienībai vajadzētu koncentrēt uzmanību uz savu pamatspēju stiprināšanu, sadarbības uzlabošanu un savu doktrīnu, plānu, tehnoloģiju, ekipējuma un apmācības metožu saskaņošanu;

13. 10. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

10. atgādina par aicinājumu sistemātiski saskaņot prasības militārajā jomā un nodrošināt saskaņotu ES aizsardzības plānošanas un nodrošināšanas procesu, kas

10. atgādina par aicinājumu sistemātiski saskaņot prasības militārajā jomā un nodrošināt saskaņotu ES aizsardzības plānošanas un nodrošināšanas procesu, kas

atbilst ES līmeņa mērķiem un ir saskaņots ar NATO aizsardzības plānošanas procesu; ņemot vērā savstarpējās aizsardzības klauzulas nodrošināto uzlaboto drošības garantiju līmeni, mudina dalībvalstis apsvērt par drošības plānošanas pamatprincipiem noteikt starpvalstu sadarbību spēju attīstības jomā un attiecīgos gadījumos — specializāciju;

atbilst ES līmeņa mērķiem un ir saskaņots ar NATO aizsardzības plānošanas procesu; ņemot vērā savstarpējās aizsardzības klauzulas nodrošināto uzlaboto drošības garantiju līmeni, mudina dalībvalstis apsvērt par drošības plānošanas pamatprincipiem noteikt starpvalstu sadarbību spēju attīstības jomā un attiecīgos gadījumos — *ģeogrāfisku un uzdevumu* specializāciju;

14. 15. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

15. uzsver vajadzību *novērst visus morālos riskus, kas varētu rasties, ja kādas dalībvalstis sāktu* pārmērīgi paļauties uz citu valstu solidaritāti, *vienlaikus neveicot pietiekamus ieguldījumus savā drošībā un reaģēšanas spēju nodrošināšanā katastrofas gadījumā*; uzsver, ka par civilo aizsardzību un drošību valsts teritorijā galvenā atbildība gulstas uz pašām dalībvalstīm;

Grozījums

15. uzsver vajadzību *dalībvalstīm veikt ieguldījumus savā drošībā un spējās reaģēt katastrofu gadījumos, nevis* pārmērīgi paļauties uz citu valstu solidaritāti; uzsver, ka par civilo aizsardzību un drošību valsts teritorijā galvenā atbildība gulstas uz pašām dalībvalstīm;

15. 16. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

16. uzskata, ka solidaritātes klauzula būtu jāpiemēro situācijās, kurās uzbrukuma vai katastrofas skartās dalībvalsts spējas nav pietiekamas vai kurās ir vajadzīga daudznozaru reakcija; uzsver, ka solidaritāte nozīmē arī pienākumu veikt ieguldījumus pienācīgu valsts spēju nodrošināšanā;

Grozījums

16. uzskata, ka solidaritātes klauzula būtu jāpiemēro situācijās, kurās uzbrukuma vai katastrofas skartās dalībvalsts spējas nav pietiekamas vai kurās ir vajadzīga daudznozaru reakcija; uzsver, ka solidaritāte nozīmē arī pienākumu veikt ieguldījumus pienācīgu valsts *un Eiropas* spēju nodrošināšanā;

16. 32. punkts

[32. punktu pārcelt aiz 27. punkta]

17. 33. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

33. aicina dalībvalstis veikt informācijas

Grozījums

33. aicina dalībvalstis uzlabot savas spējas

apmaiņu par paraugpraksēm saistībā ar krīžu koordinācijas procedūru nostiprināšanu un valstu krīzes koordinācijas centru kontaktiem ar ES;

sniegt un saņemt palīdzību, kā arī veikt informācijas apmaiņu par paraugpraksēm saistībā ar krīžu koordinācijas procedūru nostiprināšanu un valstu krīzes koordinācijas centru kontaktiem ar ES;
uzskata, ka būtu jāapsver arī atbilstīgu ES mēroga krīzes reaģēšanas vingrinājumu plānošana un īstenošana, iesaistot valstu krīzes reaģēšanas struktūras un attiecīgās ES struktūras;

18. 33.a punkts (jauns)

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

33.a uzskata, ka ir būtiski izveidot nepieciešamās procedūru un organizatoriskās saites starp attiecīgajiem dalībvalstu dienestiem, lai pēc solidaritātes klauzulas ieviešanas nodrošinātu tās pienācīgu darbību;

19. 35. punkts

Rezolūcijas priekšlikums

Grozījums

35. atgādina, ka atbilstīgi solidaritātes klauzulai Eiropadomei ir regulāri jānovērtē draudi, kas attiecas uz Savienību; uzskata, ka šādi novērtējumi ir jāveic vismaz divos atšķirīgos līmeņos, proti, ilgtermiņa perspektīvā — Eiropadomē īstenojot procesu, kas nodrošinātu stratēģiskās pieejas atspoguļošanu arī turpmākajos Eiropas Drošības stratēģijas un Iekšējās drošības stratēģijas atjauninājumos, kā arī biežāk sagatavojot visaptverošus pārskatus par pastāvošajiem draudiem;

35. atgādina, ka atbilstīgi solidaritātes klauzulai Eiropadomei ir regulāri jānovērtē draudi, kas attiecas uz Savienību, ***un šīs darbības jāsaskaņo ar NATO partneriem;*** uzskata, ka šādi novērtējumi ir jāveic vismaz divos atšķirīgos līmeņos, proti, ilgtermiņa perspektīvā — Eiropadomē īstenojot procesu, kas nodrošinātu stratēģiskās pieejas atspoguļošanu arī turpmākajos Eiropas Drošības stratēģijas un Iekšējās drošības stratēģijas atjauninājumos, kā arī biežāk sagatavojot visaptverošus pārskatus par pastāvošajiem draudiem;

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	9.10.2012
Galīgais balsojums	+ : 14 - : 9 0 : 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Zuzana Brzobohatá, Andrea Češková, Marietta Giannakou, Anneli Jäätteenmäki, Vital Moreira, Helmut Scholz, György Schöpflin

15.10.2012

PILSONU BRĪVĪBU, TIESLIETU UN IEKŠLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Ārlietu komitejai

par ES savstarpējās aizsardzības un solidaritātes noteikumiem — politiskie un darbības aspekti
(2012/2223(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Simon Busuttill*

IEROSINĀJUMI

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā kopējas aizsardzības politikas pakāpeniskā attīstība un nostiprināšana nolūkā nostiprināt ES stratēģisko autonomiju ir Savienības galvenais mērķis;
- B. tā kā ar LESD 222. pantu („Solidaritātes klauzula”) pirmo reizi Savienībai un tās dalībvalstīm tiek noteikts juridisks pienākums palīdzēt pārējām dalībvalstīm teroristu uzbrukuma vai dabas vai cilvēku izraisītas katastrofas gadījumā;
- C. tā kā — lai gan dalībvalstīm joprojām ir galvenā atbildība par krīžu pārvaldību savā teritorijā — katastrofas arvien biežāk skar vairāk par vienu valsti un vienas dalībvalsts reaģēšanas spējas nav pietiekamas, kā dēļ ir ārkārtīgi svarīgi, lai ES rīkotos, apvienojot pūliņus un resursus un koordinējot reakciju,
  1. aicina Komisiju un Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos steidzami iesniegt likumdošanas priekšlikumu attiecībā uz solidaritātes klauzulas īstenošanu, lai uzlabotu Savienības organizāciju un efektivitāti krīžu pārvaldībā gan novēršanas, gan reaģēšanas jomā;
  2. norāda, ka nepieciešams uzraudzīt attiecības un uzlabot koordināciju starp dalībvalstīm un starp pastāvošajiem instrumentiem, kā arī noteikt trūkumus un jomas, kur spējas pārklājas;
  3. norāda, ka ES līmenī jau pastāv daudzi noderīgi instrumenti un ka to vidū ir ES ārkārtas un krīžu situācijas koordinācijas mehānisms, Eiropas civilās aizsardzības mehānisms, EĀDD krīžu reaģēšanas un sadarbības koordinēšanas mehānisms, ES Izlūkdatu analīzes

centrs, Komisijas Stratēģiskās analīzes un reaģēšanas centrs, Eiropola Sākotnējās reaģēšanas tīkls, CBRN rīcības plāns, tīkls *Atlas*, *ARGUS* un tādas aģentūras kā *Frontex*; norāda, ka solidaritātes klauzulā būtu jāizvairās no jaunu instrumentu radīšanas un būtu jāizvēlas šos instrumentus koordinēt, pielāgot vai stiprināt, lai novērstu katastrofas un uzbrukumus un reaģētu uz tiem saskaņā ar nepieciešamības un proporcionalitātes principu;

4. aicina Komisiju sīki aprakstīt situācijas, kas radītu nepieciešamību piemērot solidaritātes klauzulu, un tās piemērošanas demokrātisko procedūru, kurai arī būtu jānodrošina atbildība par pieņemtajiem lēmumiem, un paredzēt dalībvalstu parlamentu un Eiropas Parlamenta pienācīgu iesaistīšanu; mudina Komisiju noteikt taisnīgu sistēmu, kas paredz, kā dalībvalstīm nepieciešamības gadījumā būtu jāapvieno nepieciešamais aprīkojums vai resursi, ievērojot solidaritātes garu;
5. aicina dalībvalstis uzlabot savas spējas pildīt solidaritātes klauzulā noteiktos pienākumus, kas paredz, ka dalībvalstis „darbojas kopīgi” un „palīdz”;
6. uzsver, ka solidaritātes klauzula būtu jāpiemēro, ievērojot tādas pašas struktūras un procedūras, kas paredzētas savstarpējas aizsardzības klauzulai, un norāda, ka Padomei būtu jāpieņem lēmums piecu dienu laikā;
7. aicina Komisiju skaidri definēt katastrofas un uzbrukumus, tādējādi ļaujot solidaritātes klauzulai efektīvi aptvert daudzas dažādas situācijas, kurās tiek prasīta solidaritāte, tajā pašā laikā novēršot jebkādu nesamērīgu izmantojumu, kas pārkāptu pamattiesības; norāda, ka solidaritātes klauzulas piemērošanas jomai būtu arī jāietver nopietni negadījumi, kas notiek ārpus Savienības un kam ir tieša un būtiska ietekme uz kādu dalībvalsti;
8. vērš uzmanību uz to, ka LESD 222. pants īpaši attiecas uz terorisma draudu novēršanu un sabiedrības aizsardzību pret tiem un tāpēc atgādina par ES terorisma apkarošanas stratēģijas svarīgo nozīmi;
9. uzskata, ka LESD 222. pantā noteiktajam pienākumam Eiropadomei veikt ES draudu regulāru novērtējumu ir svarīga loma ES centienos koordinēt aizsardzības politiku; aicina Komisiju nākt klajā ar priekšlikumiem attiecībā uz to, kā šo pienākumu vislabāk īstenot;
10. uzskata, ka Parlaments un Padome, kas ir ES likumdevējas iestādes un budžeta lēmējīestādes, katastrofas vai uzbrukuma gadījumā, kas radītu nepieciešamību piemērot solidaritātes klauzulu, pastāvīgi jāinformē par situāciju uz vietas, kā arī par šādas situācijas iemesliem un iespējamām sekām, lai turpmākai atsaucei varētu veikt rūpīgu un objektīvu novērtējumu, kas balstīts uz konkrētu jaunāko informāciju.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	11.10.2012
Galīgais balsojums	+: 33 -: 3 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Juan Fernando López Aguilar, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu, Nuno Melo, Claude Moraes, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Nils Torvalds, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Stanimir Ilchev, Jan Mulder, Siiri Oviir, Marco Scurria
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Kay Swinburne, Salvatore Tatarella

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	25.10.2012
Galīgais balsojums	+: 50 -: 8 0: 8
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Willy Meyer, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojula, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Libor Rouček, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala, Karim Zérubi
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Laima Liucija Andriekienė, Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Diogo Feio, Hélène Flautre, Antonio López-Istúriz White, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Luis Yáñez-Barnuevo García